

Kowalska 8/Furmańska 1

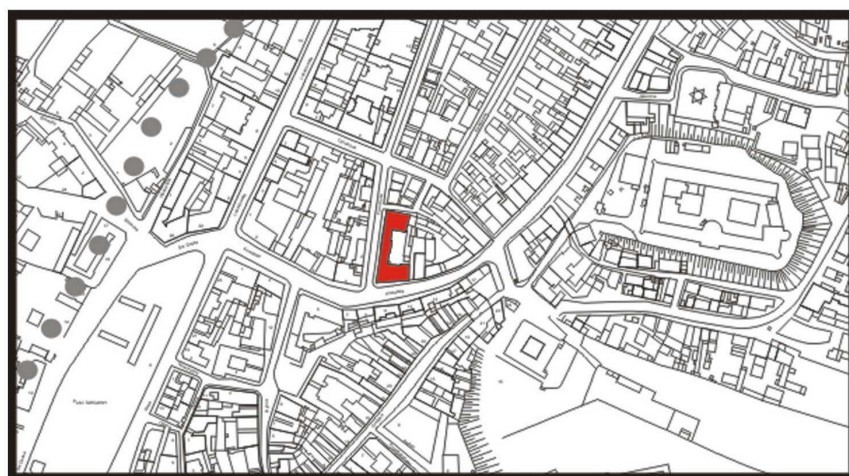
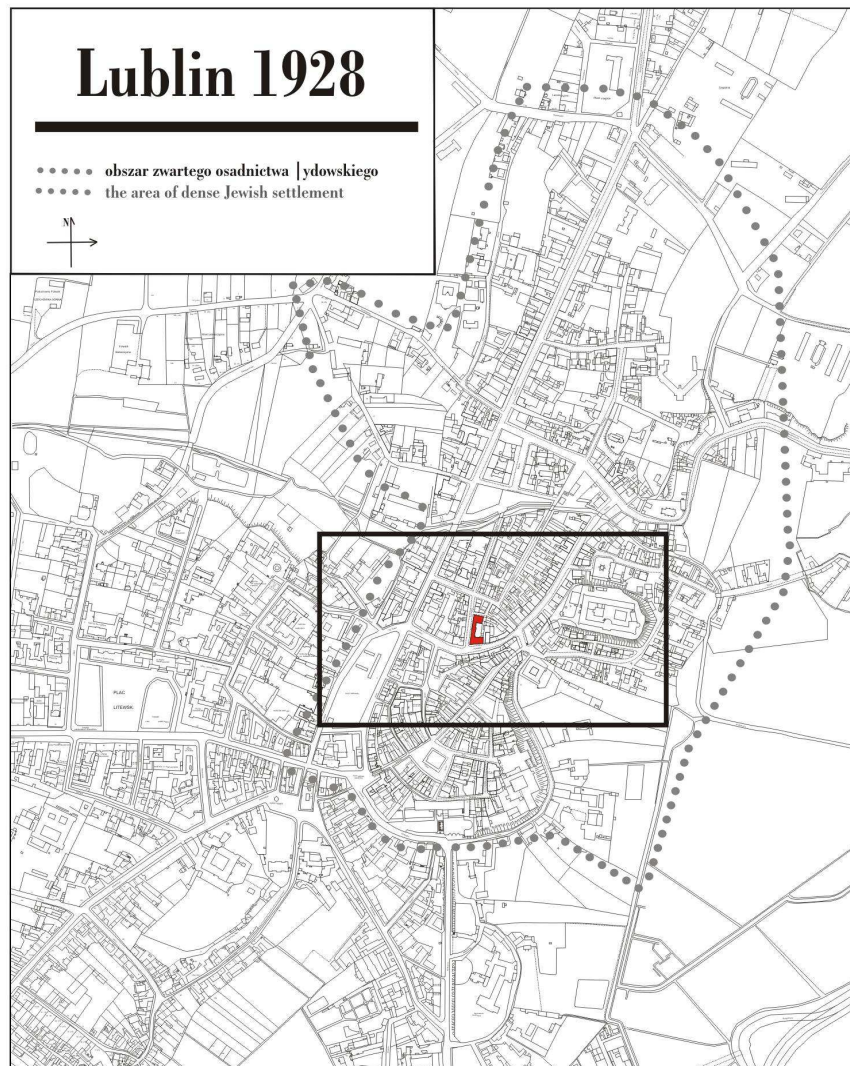
---

obecnie/currently, Kowalska 8

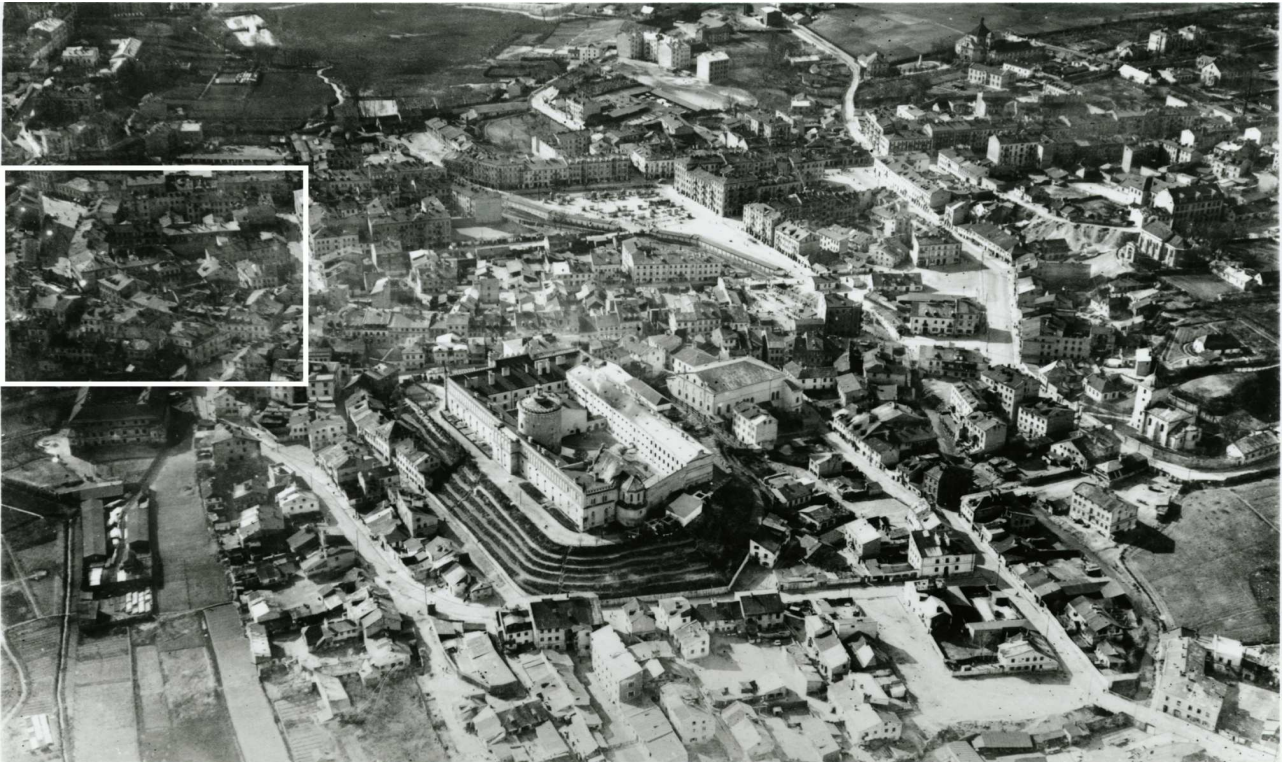

Kowalska 8/Furmańska 1

LOKALIZACJA NIERUCHOMOZCI - Kowalska 8/Furmańska 1
LOCATION OF THE PROPERTY - Kowalska 8/Furmańska 1

Panorama Lublina, lata 30./Panorama of Lublin in the 1930s,

Fragment panoramy Lublina, lata 30., ul. Kowalska/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s, Kowalska street,

Fragment panoramy Lublina, lata 30., Kowalska 8/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s, Kowalska 8,

Kowalska 8/Furmańska 1

---

obecnie/currently, Kowalska 8

Dawny numer policyjny / <u>Former police number:</u>	388
Numer hipoteczny / <u>Mortgage number:</u>	246 bądź 247
Numer przed 1939 / <u>Number before 1939:</u>	Kowalska 8/Furmańska 1
Numer po 1944 / <u>Number after 1944:</u>	-
Numer obecny / <u>Current number:</u>	Kowalska 8
Właściciele / Owners:	
<u>dane z dnia 12.X.1896</u>	Mandeltort
<u>1915</u>	Brodzki Jakób
<u>dane z dnia 10.II.1937</u>	Lorber Mordka oraz Lejba i Cyrla małż. Fajnszmid

Lokale handlowe i rzemieślnicze w latach 1918-1941/Shops and workshops in 1918-1941:

Ankieta z dnia 10.II.1937 r. [Inspekcja budowlana 2077]

<u>1937</u>	1 pralnia
<u>1937</u>	1 restauracja
<u>1937</u>	sklepy

Karta realności z dnia 12.XII.[Inspekcja budowlana 2077]

- skład apteczny
  - sklep spożywczy
  - kamasznik
  - kapelusznik
  - szewc
  - warsztat blacharski
  - jubiler
  - restauracja
  - ekspedycja
  - 2 składy węgla
  - pracownia pończoch
-

Lokatorzy według wyznania, płci i wieku (1941 rok)/Tenants by religion, sex and age in 1941

Ogólna ilość mieszkańców		Mężczyzn	Kobiet	Dzieci do lat 6 włącznie	Dzieci od 7-18 lat włącznie	Uwagi
chrześcijan	Żydów					
20	300	98	112	47	63	

Mieszkańcy nieruchomości wg. Zawodu (1941 r.)
Inhabitants according to profession (1941)

Zawód	Liczba osób zamieszkałych						Uwagi
	na parterze	na piętrze	na poddaszu	w suterenie	w bud. frontowym	w oficynie	
Pracownicy umysłowi							
Wolne zawody							
Robotnicy	2	2	1			2	
Kupcy i przemysłowcy	3	5	2				
Rzemieślnicy		8	5				
Rolnicy							
Inne zawody	1	3	2			1	
Bez zawodu	1	2				1	

Wzmianki/Variou notes:

Inspekcja budowlana, sygn. 2077

- Podanie do Pana Prezydenta w Lublinie z dnia 24.VIII.1936 r. wniesione przez Jakóba Hochbergera w sprawie zatwierdzenia projektu na poszerzenie otworu sklepowego na nieruchomości położonej przy ul. Kowalskiej 8, stanowiącej własność p. p. L. Fajnszmita i M. Lerbera. Projekt sporządzony został przez Inż. H. Bekkera (Bernardyńska 24).

- Pismo z dnia 28.IX.1936 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację kierownika technicznego inż. H. Bekkera o podjęciu się kierowania technicznego robotami budowlanymi w budynku projektowanym na nieruchomości stanowiącej własność Lurbera położonej przy ul. Kowalskiej 8.

Pismo z dnia 28.IX.1936 r. wystosowane do Pana Prezydenta Miasta Lublina zawierające Deklarację mistrza murarskiego Bolesława Wargockiego (Sierakowszczyzna 12).

- Odpis aktu notarialnego sporządzonego w dniu 11.IV.1933 r. w obecności Zygmunta Bonika zastępcy Juljana Borkowskiego Notariusza przy Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Lublinie, a dotyczącego oddania w dzierżawę połowy nieruchomości przy ul. Kowalskiej 8. Umowa została zawarta na okres 3 lat pomiędzy: Aronem – Lejbem Fajnszmidtem ojcem i prawnym opiekunem nieletnich dzieci: Dawida, Joska, Berka – Moszka i Symchy, będących właścicielami 1/4 nieruchomości i Cyrlą z Uerów Fajnszmidtową (żoną Arona Lejba) właścicielką 1/4 nieruchomości z jedną strony, a Abramem - Berkiem Holcbergiem synem Szymszona.

- Pozwolenie wydane przez Zarząd Miejski w Lublinie Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w dniu 21.VI.1939 r. Pismo wystosowano do Mordko Lorber i Lejba Fajnszmidt na skutek prośby z dnia 12.VI.1939 r. o pozwolenie na wykonanie urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych wewnątrz nieruchomości przy ul. Kowalskiej 8, pod warunkami określonymi w pozwoleniu.

Informacje dodatkowe:

Ankieta z dnia 10.II.1937 r. [Inspekcja budowlana, sygn. 2077]

Położenie: Kowalska 8, Furmańska 1, Zakręt 1

Numer hipoteczny: 246

Właściciel: Lorber Mordka oraz Lejba i Cyrla małż. Fajnszmidt

Zarządca: nie ma

Dzierżawca: nie ma

Dozorca: Adam Kurzej

Rodzaj nieruchomości: „dom murowanej jedna oficyna na podwórzu gdzie mieści się komórki oraz ustępy jest drewniana dom jest mieszkanie gospodarcze oraz sklepy”

Data rozpoczęcia użytkowania: „dawno przed wojną”

Z jakiego materiału wykonane są budynki: z cegły i „oficyna drewniana z drzewa”

Ilość mieszkań:

18 mieszkań – 1 izba

17 mieszkań – 2 izby

12 mieszkań – 3 izby

Bez łazienek i klozetów

Ilość mieszkań w suterrenach: nie ma

Ilość piwnic: 2 nie nadają się na schron

Ilość pięter: 2 piętra i poddasze z kilkoma mieszkaniami

Urządzenie wodociągowe: wodociągi, dół ustępowy, 5 ustępów, łazienek nie ma

Oświetlenie: elektryczne i naftowe

Ogrzewanie: piece – 39

Klatka schodowa: główna i boczna drewniane

Ilość balkonów: 5 od frontu, od podwórza balkony „prowadzących około mieszkań”

Dach: kryty blachą ocynkowaną

Kiedy remontowano budynek: w 1930 roku

Czy fasada bądź cały budynek wymaga remontu: nie

Czy jest miejsce odpowiednie do urządzenia schronu przeciwgazowego? „Nie wiem czy nadaje się bo jest tylko 2ch piwnicy czennych”

Dane dot. Podwórza

Wymiary: „podwórze”
Nawierzchnia: bruk
Jaka jest odległość budynku frontowego od oficyny: około 20 m
Czy są stajnie, obory, chlewy, komórki: komórki
Śmietnik: stały i ruchomy
Roślinność: nie ma
Urządzenia do trzepania: jest
Co wiadomo o lokalach podziemnych: nie ma
Gdzie odpływają ścieki kuchenne: do rynsztoków w podwórzu
Jak często wywożone są nieczystości domowe i przez kogo? „Wywóz śmieci uzkutecznia się co 2 dni, ustęp co kilka tygodni przez prywatnych przedsiębiorczych”

Karta realności z dnia 12.XII. [Inspekcja budowlana, sygn. 2077]

Położenie: Kowalska 8, Furmańska 1 (narożne wejście)
Numer hipoteczny: 246
Administrator: Gajewski (Wyszyńskiego 7)
Powierzchnia: ogółem: 1190 m²
zabudowana: 843 m²
niezabudowana: 347 m²
długość frontu: 25 + 57 + 19 mb (głębokość 55 mb)

Budynek frontowy mieszkalny a

Liczba kondygnacji: 2
Boczna klatka schodowa: 1
Liczba mieszkań: 5, w tym:
3 mieszkania – 1 izba
1 mieszkanie – 2 izby
1 mieszkanie – 3 izby
Liczba izb: 8
Liczba piwnic: -
Liczba suterren niemieszkalnych: -
Liczba strychów: -

Budynek frontowy mieszkalny b

Liczba kondygnacji: 3

Główna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 32, w tym:

5 mieszkań – 1 izba

12 mieszkań – 2 izby

7 mieszkań – 3 izby

8 mieszkań – 4 izby

Liczba izb: 82

Liczba piwnic: 4

Liczba suterren niemieszkalnych: -

Liczba strychów: 1

Budynek w głębi mieszkalny

Liczba kondygnacji: 2

Boczna klatka schodowa: 1

Liczba mieszkań: 4, w tym:

3 mieszkania – 1 izba

1 mieszkanie – 2 izby

Liczba izb: 5

Liczba piwnic: -

Liczba suterren niemieszkalnych: -

Liczba strychów: -

Dopisek: Mordko Lorber (ur. 1882 r., wyzn. moż., rodz. Chaim i Rywka), Lejba Fajnszmid (ur. 1884 r., wyzn. moż.); adm. Gajewski (Wyszyńskiego 7); Kowalska 8, Furmańska 1, Zakręt

---

Miejsce położenia domu modlitwy / bożnicy: ul. Kowalska 8

Nazwa gminy wyznaniowej: _____ -
Siedziba gminy: _____ -
Miejscowość wchodząca w skład gminy: -
Nazwa synagogi lub domu modlitwy: **Dom modlitwy chasydów z Radzyna**
Data powstania: **przed 1914 r.**
Godziny otwarcia: _____ -
Powody zamknięcia: **brak danych**
Własność domu (prywatna): **Juda Hersz Bergajzen**
Własność domu (Gmina Żydowska): _____ -
Ogólna liczba (bożnice): _____ -
Ogólna liczba (domy modlitwy): _____ -
Frekwencja dzienna (domy modlitwy): _____ -
Frekwencja dzienna (bożnice): _____ -
Informacje dodatkowe: **W 1914 r. przeniesiony na Lubartowską 18.**

Fragmenty Historii Mówionych/Fragments of Oral History

Flumenkiert Jochwet

„Ojciec mój miał sklep początkowo na Kowalskiej 8 – sklep skór, a potem, jak się trochę wzbogacił, przeprowadził się na Kowalską 4. Ojciec był dość pobożny, matka też, prowadziło się koszerny dom.”

Ikonografia/Iconography

Inspekcja budowlana, sygn. 2077

- Plan na wykonanie zmiany zgnitych stropów i ścian oraz generalnego remontu w mieszkaniu Srula Fajgenblata i Cudyka Kuczera na drugim piętrze w domu p. p. Mordko Loerbera i Lejby Fajnszmita przy ul. Kowalskiej 8 w Lublinie. Projekt opatrzony pieczęcią zawierającą adnotację o jego zatwierdzeniu pod warunkami określonymi w pozwoleniu. Adnotacja nosi datę 22.IV.1932 r. i opatrzona jest m. in. pieczęcią i podpisem inż. Naczelnika Wydziału i Kierownika Zarządu miejskiego m. Lublina.

- Plan poszerzenia otworu sklepów. w pos. N 8 przy ul. Kowalskiej wł. p. p. M. Lorbera i L. Fajnszmita. Projekt sporządzony został przez inż. H. Bekkera w sierpniu 1936 r. Projekt opatrzony pieczęcią zawierającą adnotację o jego zatwierdzeniu pod warunkami określonymi w pozwoleniu. Adnotacja nosi datę 30.IX.1936 r. i opatrzona jest m. in. pieczęcią i podpisem inż. Naczelnika Wydziału i Inspektora Budownictwa inż. K. Barszczewskiego.

Fotografie przedwojenne/Pre-war photographs

Kowalska 8, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Kowalska 8, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Kowalska 8, autor Stefan Kielsznia, 1938, zbiory fotografii Jerzego Kielszni.

Fotografie współczesne/Contemporary photographs

Fasada, Kowalska 8, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Fasada i elewacja boczna, Kowalska 8, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Elewacja boczna, Kowalska 8, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Tył posesji, widok od ul. Furmańskiej, Kowalska 8, fot. Marcin Moszyński, 2010.

Przyziemie, widok od ul. Furmańskiej, Kowalska 8, fot. Marcin Moszyński, 2010.